

NAJWYŻSZA IZBA KONTROLI

Delegatura w Poznaniu

LPO-4101-09-02/2012

Poznań, dnia 3 sierpnia 2012 r.

P/12/057

Pan

Janusz Pęcherz

Prezydent Miasta Kalisza

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

Na podstawie art. 2 ust. 2 ustawy z dnia 23 grudnia 1994 r. o Najwyższej Izbie Kontroli¹, zwanej dalej „ustawą o NIK”, Najwyższa Izba Kontroli Delegatura w Poznaniu przeprowadziła w Urzędzie Miasta Kalisza (dalej „Urząd”) kontrolę realizacji zadań w zakresie kształcenia uczniów niepełnosprawnych o specjalnych potrzebach edukacyjnych oraz finansowania zadań w tym zakresie w okresie od 1 września 2009 r. do 31 marca 2012 r.

W związku z kontrolą, której wyniki przedstawione zostały w protokole kontroli podpisanym w dniu 24 lipca 2012 r., Najwyższa Izba Kontroli, na podstawie art. 60 ust. 1 ustawy o NIK, przekazuje Panu Prezydentowi niniejsze wystąpienie pokontrolne.

Najwyższa Izba Kontroli ocenia pozytywnie skontrolowaną działalność, mimo stwierdzonych nieprawidłowości. Ocenę pozytywną uzasadnia prawidłowa organizacja nauczania, umożliwiająca uczniom niepełnosprawnym podejmowanie nauki w placówkach i szkołach dostosowanych do ich specjalnych potrzeb i zapewniająca najkorzystniejszą formę kształcenia specjalnego oraz prawidłowe gospodarowanie środkami na ten cel. Stwierdzona nieprawidłowość dotyczyła braku skutecznego nadzoru nad wprowadzaniem przez szkoły danych do systemu informacji oświatowej.

---

¹ Dz. U. z 2012 r. poz. 82.

1. Miasto Kalisz prowadziło dziewięć szkół specjalnych w roku szkolnym 2010/2011 oraz dziesięć w roku 2011/2012. Szkoły te działały w ramach dwóch specjalnych ośrodków szkolno-wychowawczych i dwóch zespołów szkół.

W okresie objętym kontrolą Miasto nie prowadziło szkół integracyjnych. Prowadzone były natomiast oddziały integracyjne – w trzech szkołach ogólnodostępnych w roku szkolnym 2010/2011 i dwóch szkołach w 2011/2012. W badanych latach objętych kontrolą wszystkie wnioski o przyjęcie do szkoły uczniów posiadających orzeczenia o potrzebie kształcenia specjalnego zostały załatwione pozytywnie.

Miasto zapewniało uczniom niepełnosprawnym bezpłatny transport do szkoły, tj. realizowało obowiązek wynikający z przepisu art. 17 ust. 3a ustawy z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty². Dowóz uczniów odbywał się transportem zapewnionym przez Miasto lub też zwracano koszty przejazdu rodzicom/opiekunom samodzielnie dowożącym dziecko do szkoły.

2. NIK ocenia pozytywnie, mimo stwierdzonych nieprawidłowości, prowadzenie baz danych oświatowych dotyczących uczniów niepełnosprawnych o specjalnych potrzebach edukacyjnych, wprowadzanych do systemu informacji oświatowej (zwanego dalej „SIO”).

Stwierdzono, że dane zawarte w „Wykazie szkół i placówek prowadzonych/dotowanych przez JST” – będących podstawą do wyliczenia subwencji oświatowej dla Miasta na 2011 r. – oraz dane zawarte w „Zestawieniach zbiorczych - spis 30 wrzesień 2010” przekazanych Miastu przez wszystkie ośrodki i zespoły prowadzące szkoły specjalne – będących bazą do generowania danych ww. „Wykazu...” – były ze sobą zgodne.

Urząd w okresie objętym kontrolą nie sprawdzał jednak poprawności danych przekazywanych przez szkoły specjalne w ramach SIO. W szczególności nie sprawdzano zgodności klasyfikowania poszczególnych uczniów do odpowiednich grup wymagających specjalnych potrzeb edukacyjnych³, z danymi zawartymi w orzeczeniach o potrzebie kształcenia specjalnego wydawanymi przez poradnie psychologiczno-pedagogiczne. Do przeprowadzania takiej weryfikacji Miasto było zobowiązane przepisem art. 7 ust. 3 ustawy z dnia 19 lutego 2004 r. o systemie informacji oświatowej⁴.

Brak nadzoru ze strony organu prowadzącego nad poprawnością danych wprowadzanych przez szkoły specjalne do SIO zwiększał ryzyko naliczenia subwencji oświatowej w nieprawidłowej wysokości. Potwierdziły to ustalenia kontroli NIK przeprowadzone w Specjalnym Ośrodku Szkolno-Wychowawczym Nr 1 im. Janusza Korczaka w Kaliszu oraz w Specjalnym Ośrodku Szkolno-Wychowawczym Nr 2 w Kaliszu.

---

² Dz. U. z 2004 r. Nr 256, poz. 2572 ze zm.

³ określonych rozporządzeniem Ministra Edukacji Narodowej: dla subwencji na 2011 r. - z dnia 16 grudnia 2010 r. w sprawie sposobu podziału części oświatowej subwencji ogólnej dla jednostek samorządu terytorialnego w roku 2011, (Dz. U. Nr 249, poz. 1659).

⁴ Dz. U. Nr 49, poz. 463 ze zm. (od 30 kwietnia 2012 r. obowiązuje ustawa z dnia 15 kwietnia 2011 r. o systemie informacji oświatowej – Dz. U. Nr 139, poz. 814)

W Specjalnym Ośrodku Szkolno-Wychowawczym Nr 1 im. Janusza Korczaka nieprawidłowo wprowadzono do SIO dane o liczbie uczniów wg stanu na dzień 30 września 2010 r., bowiem w ogólnej liczbie uczniów został uwzględniony uczeń, który nie posiadał ważnego na ten dzień orzeczenia. Dane dotyczące tego ucznia posłużyły do naliczenia nienależnej kwoty części oświatowej subwencji ogólnej dla Miasta Kalisza w wysokości 6.431,75 zł.

Z kolei w Specjalnym Ośrodku Szkolno-Wychowawczym Nr 2 stwierdzone nieprawidłowości dotyczyły wprowadzania danych do SIO niezetelnie danych o liczbie uczniów wg stanu na dzień 30 września 2009 r. i 2010 r. W wymienionych latach zawyżono ogólną liczbę uczniów posiadających orzeczenia o potrzebie kształcenia specjalnego (o jednego ucznia w każdym roku). Uczniowie ci nie posiadali według stanu na dzień 30 września orzeczeń o potrzebie kształcenia specjalnego. Dane dotyczące tych uczniów posłużyły do naliczenia nienależnych kwot części oświatowej subwencji ogólnej dla Miasta Kalisza, w wysokości ogółem 64.146,74 zł (47.607,96 zł w 2010 r. i 16.538,78 zł w 2011 r.).

Najwyższa Izba Kontroli, w wystąpieniach pokontrolnych skierowanych do wyżej wymienionych specjalnych ośrodków szkolno-wychowawczych, wносиła o dokonanie stosownych korekt baz danych oświatowych.

3. Najwyższa Izba Kontroli nie stwierdziła nieprawidłowości w zakresie finansowania przez Miasto prowadzonych szkół specjalnych.

W 2011 r. Miasto otrzymało z budżetu państwa 124.269 tys. zł części oświatowej subwencji ogólnej, w tym na zadania powiatu – 77.693 tys. zł i na zadania gminy – 46.576 tys. zł. Wykonanie planu wydatków bieżących na realizację zadań oświatowych (dział 801 – oświata i wychowanie oraz dział 854 – edukacyjna opieka wychowawcza) wyniosło w tym okresie 163.946 tys. zł (z tego: powiat 73.704 tys. zł; gmina 90.242 ty. zł), tj. o 39.650 tys. zł więcej niż kwota otrzymanej subwencji. W 2012 r. plan dochodów Miasta z tytułu subwencji oświatowej wynosi 128.947 tys. zł, natomiast plan wydatków na zadania oświatowe – 167.237 tys. zł, tj. 129,7% kwoty planowanej subwencji.

Na podstawie analizy danych zawartych we wspomnianym wyżej „Wykazie szkół i placówek...” oraz w „Metryczce subwencji oświatowej 2011” – określającej sposób obliczenia subwencji dla Miasta – stwierdzono, że w przypadku trzech spośród czterech ośrodków/zespołów kształcenia specjalnego, Miasto zaplanowało na 2011 r. budżet niższy niż wynosił udział tych placówek w naliczeniu kwoty ogólnej subwencji oświatowej dla Miasta. W przypadku Zespołu Szkół Nr 12 – otrzymała ona w 2011 r. środki w większej wysokości niż wynosił jej udział w subwencji. Łączna wielkość środków subwencji uzyskanej w 2011 r. z tytułu prowadzenia czterech szkół specjalnych wyniosła 14.571.346,00 zł, wykonanie wydatków związanych z działalnością tych szkół w tym okresie wyniosło 12.426.319,00 zł tj. 86,7%

Według informacji otrzymanych od dyrektorów wszystkich szkół prowadzących oddziały integracyjne – plany wydatków, zatwierdzone przez Radę Miasta w okresie objętym kontrolą, pozwalały na sfinansowanie

wymaganych warunków kształcenia uczniów niepełnosprawnych – wyposażenie w odpowiedni sprzęt, zakup pomocy naukowych i środków dydaktycznych oraz zatrudnienie wykwalifikowanej kadry nauczycielskiej i prowadzenie zajęć rewalidacyjnych lub socjoterapeutycznych, określonych w wydanych uczniom orzeczeniach o potrzebie kształcenia specjalnego.

Przedstawiając powyższe oceny i uwagi Najwyższa Izba Kontroli wnosi o:

- 1) weryfikowanie, w ramach sprawowanego nadzoru nad działalnością szkół w zakresie spraw finansowych i administracyjnych, danych ujmowanych przez prowadzone szkoły w bazach SIO ,
- 2) potwierdzenie⁵zmodyfikowanych danych o liczbie uczniów (wg stanu na dzień 30 września 2009 r. i 2010 r.) wprowadzonych do baz danych SIO przez Specjalny Ośrodek Szkolno-Wychowawczy Nr 1 im. Janusza Korczaka oraz przez Specjalny Ośrodek Szkolno-Wychowawczy Nr 2.

Najwyższa Izba Kontroli Delegatura w Poznaniu, działając na podstawie art. 62 ustawy o NIK, oczekuje przedstawienia przez Pana Prezydenta, w terminie 14 dni od daty otrzymania niniejszego wystąpienia pokontrolnego, informacji o sposobie wykorzystania uwag i wykonania wniosków, bądź o działaniach podjętych w celu realizacji wniosków lub o przyczynach niepodjęcia takich działań.

Zgodnie z treścią art. 61 ust. 1 ustawy o NIK, w terminie 7 dni od daty otrzymania niniejszego wystąpienia pokontrolnego, przysługuje Panu Prezydentowi prawo zgłoszenia na piśmie do dyrektora Delegatury Najwyższej Izby Kontroli w Poznaniu umotywowanych zastrzeżeń w sprawie ocen, uwag i wniosków zawartych w tym wystąpieniu.

W razie zgłoszenia zastrzeżeń, zgodnie z art. 62 ust. 2 ustawy o NIK, termin nadesłania informacji, o którym mowa wyżej, liczy się od dnia otrzymania ostatecznej uchwały właściwej komisji NIK.

---

⁵ W trybie, o którym mowa w art. 50 ustawy z dnia 15 kwietnia 2011 r. o systemie informacji oświatowej (Dz. U. Nr 139, poz. 814).